

Kilkadziesiąt kurhanów sprzed ponad 2000 lat

30 września 2016

Około czterdzieści kopców, które usypano ok. 2,5 tys. lat temu, zlokalizowali archeolodzy na terenie Nadleśnictwa Sarbia w północnej Wielkopolsce. Zabytkowe cmentarzysko nie było do tej pory znane naukowcom.

Skupisko kurhanów zlokalizował Maciej Sokołowski z Budzynia, który analizował zdjęcia satelitarne dla potrzeb geologii. Swoimi podejrzeniami – że są to starożytne budowle – podzielił się z lokalnymi archeologami. Ci, po otrzymaniu zgody od Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków (WUOZ) w Poznaniu, rozpoczęli w lipcu i sierpniu br. wykopaliska w obrębie jednego z kopców.

Okazało się, że wyniesienie wytypowane do wykopalisk istotnie jest kurhanem – archeolodzy odkryli dwa rowy okalające, w których widoczne były duże ilości węgla drzewnych oraz fragmenty naczyń ceramicznych. W wewnętrznym, w środku jamy, odkryli spopielone szczątki ludzkie. Jak wyjaśnił w rozmowie z PAP archeolog Piotr Alagierski, który prowadził badania wykopaliskowe, pochowana osoba była najprawdopodobniej dzieckiem. Przy zmarłym nie znaleziono żadnych darów grobowych.

Wiele z kurhanów zachowało się w bardzo dobrym stanie – część z nich do dzisiaj ma prawie 2 m wysokości. Ich średnica wynosi ok. 20 m.

Na podstawie znalezionych fragmentów naczyń ceramicznych badacze ustalili, że cmentarzysko służyło przedstawicielom społeczności kultury jastorfskiej z wczesnej epoki żelaza, czyli sprzed ok. 2,5 tys. lat. Ludność ta wywodziła się z południowej Jutlandii oraz dorzecza dolnej i środkowej Łaby. Utożsamiana jest przez niektórych badaczy z plemieniem

germańskich Bastarnów, którzy przemieszczali się z Europy Północnej nad Morze Czarne.

Naukowcy zwracają uwagę, że najbardziej charakterystyczne dla tej kultury są rozległe cmentarzyska, liczące nawet ponad tysiąc pochówków. Biorąc pod uwagę, że nowo odkryte miejsce zostało zlokalizowane z dala od głównego ośrodka rozwoju kultury jastorfskiej, kurhany z puszczy noteckiej są wyjątkowo cennym odkryciem – uważają.

Urząd konserwatora zapowiedział, że badania wykopaliskowe w obrębie kurhanu, który badano latem, będą kontynuowane w przyszłym roku. „Poznając bardziej szczegółowo dokładny czas funkcjonowania nekropolii i jej przynależność kulturową będziemy mogli wpisać to wyjątkowe stanowisko do rejestru zabytków i objąć je należytą ochroną prawną” – dodaje przedstawicielka WUOZ, Romualda Bartkowiak.

Dodatkowo, z uwagi na to, że obszar ten zaskoczył archeologów pod względem obfitości odkryć archeologicznych, zamierzają teraz przeprowadzić na terenie Nadleśnictwa Sarbia szeroko zakrojony projekt badawczy. „Jego celem będzie zarejestrowanie wszelkich śladów dawnego osadnictwa, które nie były dotąd odnotowane przez nasze służby” – wyjaśnia Bartkowiak, która jest inicjatorką przedsięwzięcia.

Tegoroczne wykopaliska finansowane były ze środków WUOZ w Poznaniu.

Źródło: NaukawPolsce.PAP.pl